

Ι.Μ. Πειραιώς: Ο Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός περί της “εκκλησιαστικής υποστάσεως” του Παπισμού

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Προ ολίγων ημερών ένα νέο άρθρο του Μ. Πρωτοπρεσβυτέρου του Οικουμενικού Θρόνου π. Γεωργίου Τσέτση με τίτλο «Τι είναι η Πρεσβυτέρα Ρώμη; “Μόρφωμα” ή Εκκλησία»; δημοσιεύτηκε στα ιστολόγια «Amen» και «Φως Φαναρίου». Στο άρθρο αυτό ο ως άνω κληρικός, μεμφόμενος την «επί των ημερών μας αλματωδώς εξαπλούμενη κατά της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας αντιρρητική και πολεμική αρθρογραφία παντοίου είδους ζηλωτών και ακραίων συντηρητικών Ιεραρχών, Πρεσβυτέρων και Θεολογούντων λαϊκών» και την υπ' αυτών «ευρυτάτη χρήση ποικίλων απαξιωτικών εκφράσεων», όπως «“θρησκευτική παραсуναγωγή”, “κοσμικό μόρφωμα”, “παπικό κράτος”», προσπαθεί να ανατρέψει την κακώς, κατά την άποψή του, αμφισβητούμενη «Εκκλησιαστική υπόσταση της Πρεσβυτέρας Ρώμης» και την «εγκυρότητα της Αποστολικής διαδοχής του Προκαθημένου της». Προς τον σκοπόν αυτόν δεν εδίστασε να «επιστρατεύσει» τον μέγα πρόμαχο της Ορθοδοξίας και αντίπαλο του Παπισμού Άγιο Μάρκο τον Ευγενικό, παραθέτοντας ορισμένα αποσπάσματα φράσεών του, τα οποία ειπώθηκαν κατά την ληστρική σύνοδο της Φεράρας - Φλωρεντίας.

Κατ' αρχήν μας εκπλήσσει το γεγονός, ότι ο αρθρογράφος σε κανένα σημείο του

άρθρου του δεν χαρακτηρίζει ως «Άγιο» τον Άγιο Μάρκο, αλλά τον ονομάζει απλώς «Μάρκο Ευγενικό». Πρόκειται άραγε απλώς για αβλεψία του, ή υποδηλώνει κάτι βαθύτερο; Μας εκπλήσσει επίσης το γεγονός, ότι προκειμένου να στηρίξει τις απόψεις του, επικαλείται ένα από τα «ατυχή θύματα του αρχεκάκου όφους», σύμφωνα με τον χαρακτηρισμό που έδωσε προ ετών για τους Αγίους Πατέρες, που καταπολέμησαν τον παπισμό, (προφανώς μεταξύ των αγίων αυτών συγκαταριθμείται και ο Άγιος αυτός), ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος, καθότι οι Άγιοι αυτοί εθεωρήθησαν ως οι «κληροδοτήσαντες εις ημάς την διάσπασιν προπάτορες ημών»! Εάν λοιπόν ο συγγραφέας πιστεύει, ότι ο Άγιος Μάρκος υπήρξε «ατυχές θύμα του αρχεκάκου όφους», τότε δεν υπήρχε κανένας λόγος να προβάλει κάποιους λόγους του για να θεμελιώσει πάνω σ' αυτούς την εκκλησιαστική υπόσταση της «Πρεσβυτέρας Ρώμης», διότι ποτέ κανείς δεν πρόκειται να δώσει σημασία και βαρύτητα στους λόγους ενός ανθρώπου, που κατάντησε θύμα του διαβόλου. Εάν πάλι πιστεύει το αντίθετο, τότε θα πρέπει να διαχωρίσει την θέση του και με παλληκαριά και γενναιότητα να εκφράσει την διαφωνία του προς τον εκκλησιαστικό προϊστάμενό του.

Σχετικά με τα αποσπάσματα φράσεων του Αγίου, τα οποία παραθέτει, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής: Είναι συνήθης τακτική πολλών, (συνήθως αιρετικών), προκειμένου να βγάλουν τα συμπεράσματα που θέλουν, να αποσπούν και να απομονώνουν βιβλικά χωρία, ή φράσεις αγίων Πατέρων, χωρίς να λαμβάνουν υπ' όψιν τους τα συμφραζόμενα, αλλά και την γενικότερη ιστορική συνάφεια και την όλη ατμόσφαιρα των γεγονότων και των περιστάσεων με τα οποία είναι συνδεδεμένες οι φράσεις αυτές. Το ερμηνευτικό αυτό σφάλμα γίνεται ακόμη μεγαλύτερο όταν εν γνώσει, ή εν αγνοία των παραθεωρούν και αποσιωπούν άλλους λόγους και φράσεις των εν λόγω Αγίων Πατέρων, επί τη βάση των οποίων μπορεί να κατανοηθεί καλύτερα το «πνεύμα» και ο σκοπός και εκείνων των λόγων, που φαίνεται να ευνοούν τα συμπεράσματά τους. Έτσι, στην προκειμένη περίπτωση, είναι μεν αληθές ότι ο Άγιος κατά την έναρξη των εργασιών της Συνόδου προσφώνησε τον πάπα ως «Μακαριώτατον Πάπαν της Πρεσβυτέρας Ρώμης», ως «τον των ιερέων (του Θεού) πρωτεύοντα», τον Παπισμό ως «αδελφή Εκκλησία» και την Εκκλησία ωσάν να ευρίσκετο σε κατάσταση διασπάσεως: «τα του Δεσποτικού σώματος μέλη, πολλοίς πρότερον χρόνοις διεσπαρμένα τε και διερρηγμένα, προς αλλήλων επείγονται ένωσιν». Αλλ' είναι επίσης αληθείς και οι άλλοι λόγοι του προς την Σύνοδο, όταν αυτή πλησίαζε προς το τέλος της (στην Φλωρεντία), στους οποίους χαρακτηρίζει τους παπικούς όχι μόνον ως σχισματικούς, αλλά και ως αιρετικούς: «Ου μόνον εισίν οι Λατίνοι σχισματικοί, αλλά και αιρετικοί. Και τούτο παρεσιώπησεν η Εκκλησία ημών, διά το, το γένος είναι εκείνων πολύ ισχυρότερον ημών. Ημείς δε ού δι' άλλο τι εσχίσθημεν αυτών, ει μη ότι εισίν αιρετικοί. Διό ουδέ πρέπει όλως ενωθήναι αυτοίς, ει μη εκβάλωσι

την προσθήκην από του συμβόλου και ομολογήσωσιν το σύμβολον καθώς και ημείς». Τους αυτούς δε χαρακτηρισμούς αποδίδει στους παπικούς και αργότερα, μετά την υπογραφή του «όρου» της ψευδο-ενώσεως (τον οποίον βέβαια «όρον» αυτός δεν υπέγραψε), σε επιστολή του, την οποία απηύθυνε προς τους «απανταχού της γης» χριστιανούς. Έγραφε: «Εφ' όσον οι Παπικοί εξακολουθούν να σφάλουν «περί την θεολογίαν του Αγίου Πνεύματος (δηλαδή την κακοδοξία του filioque), εις ό βλασφημήσαι κινδύνων ο χαλεπώτατος, αιρετικοί εισίν άρα» και εμείς οι Ορθόδοξοι «ως αιρετικούς αυτούς απεκόψαμεν». Σε άλλη επιστολή του προς τον ιερομόναχο Θεοφάνη, μεταξύ άλλων έγραφε : Εγώ «Μάρκος ο αμαρτωλός» σας λέγω, ότι εκείνος ο οποίος μνημονεύει τον Πάπαν, ως Ορθόδοξο αρχιερέα, είναι ένοχος και όποιος φρονεί τα δόγματα των Λατίνων θα κατακριθεί με τους Λατίνους και θα θεωρηθεί «ως παραβάτης της πίστεως». Σε άλλη εγκύκλια επιστολή του, «Προς τους απανταχού της γης και των νήσων ευρισκομένους Ορθοδόξους Χριστιανούς» , την οποία έγραψε όταν ήταν εξόριστος στη Λήμνο (περί το 1440), ονομάζει και πάλι τους Λατίνους χωρίς περιστροφές «αιρετικούς» διότι φρονούν «άτοπα και δυσσεβή», ενώ σε άλλο σημείο της επιστολής ονομάζει τους Λατινόφρονας (προδρόμους των σημερινών Οικουμενιστών) «μιξοθήρας ανθρώπους», δηλαδή κατά το ήμισυ ανθρώπους και κατά το ήμισυ θηρία, επειδή αφ' ενός μεν παραδέχονται με τους Λατίνους ότι το Άγιον Πνεύμα εκπορεύεται «και εκ του Υιού», αφ' ετέρου δε παραδέχονται με τους Ορθοδόξους, ότι τούτο εκπορεύεται μόνον «εκ του Πατρός». Την δε ψευδο-σύνοδο Φεράρας-Φλωρεντίας αποκαλεί «Καϊαφαϊκόν συνέδριον». Κατά την «Απολογία» του την οποία έγραψε ολίγον προ της προς Κύριον εκδημίας του, έγραφε: «πέπεισμαι γαρ ακριβώς ότι όσον αποδιίσταμαι (όσον απομακρύνομαι) τούτου και των τοιούτων (του ενωτικού πατριάρχου Μητροφάνους και των λατινοφρόνων γενικώς), εγγίζω τω Θεώ και πάσι τοις αγίοις, και ώσπερ τούτων χωρίζομαι, ούτως ενούμαι τη αληθεία και τοις αγίοις πατράσι τοις θεολόγοις της Εκκλησίας». Σε άλλο σημείο της «Απολογίας» του δηλώνει ότι και μετά θάνατον ακόμη αποστρέφεται κάθε κοινωνίαν με τους αιρετικούς και λατινίσαντας και παραγγέλει ώστε, ούτε στην κηδεία του, ούτε στο μνημόσυνό του να παραστεί κανείς από αυτούς. Μετά από όσα παρά πάνω αναφέραμε, θα έπρεπε, νομίζουμε, ο αγαπητός π. Γεώργιος, εάν ήθελε να μην «κολοβώσει» τον άγιο και να μην δώσει μια παραπλανητική εικόνα γι' αυτόν να μνημονεύσει και όσα περί Παπισμού είπε ο Άγιος περί το τέλος της ψευδο-συνόδου (στην Φλωρεντία), όπως επίσης και μετά την ψευδο-σύνοδο μέχρι της οσιακής κοιμήσεώς του.

Τι λοιπόν συμβαίνει εν προκειμένω; Πως συμβιβάζονται οι πρώτοι (εισαγωγικοί) λόγοι του με τους μεταγενέστερους, με τους οποίους φαίνεται να έρχεται ο Άγιος σε τελεία αντίθεση; Και εν πάση περιπτώσει σε ποιούς πρέπει να δώσωμε μεγαλύτερη και βαρύνουσα σημασία; Κατ' αρχήν είναι αδύνατον να εννοήσουμε,

ότι ο υπέροχος αυτός άνδρας ο «θεοειδής την τε ψυχήν και προαίρεσιν», ο οποίος «έργοις τε και λόγοις στύλος ανεδείχθη Ορθοδοξίας, εναντίον βασιλέων και τυράνων», σύμφωνα με τον βιογράφο του Μανουήλ τον Ρήτορα , ο «παντοίας θείας σοφίας ανάπλεως», σύμφωνα με άλλη μαρτυρία του Θεοδώρου Αγαλλιανού , να υπήρξε είτε καιροσκόπος «εκκλησιαστικός διπλωμάτης», είτε ανιστόρητος θεολόγος, ώστε να αγνοεί την επί Μεγάλου Φωτίου συνελθούσα Σύνοδο του 879-880 (Η΄ Οικουμενική) και την εν Κωνσταντινουπόλει συνελθούσα Σύνοδο του 1351 (Θ΄ Οικουμενική), οι οποίες απερίφραστα κατεδίκασαν τις γνωστές ήδη αιρετικές διδασκαλίες του Παπισμού. Όπως επίσης δεν αγνοούσε την από του 11ου αιώνας επελθούσα διακοπή της εκκλησιαστικής κοινωνίας μεταξύ Ορθοδοξίας και Παπισμού. Ο Άγιος εγνώριζε σαφέστατα και επίστευε ακράδαντα και πριν από τη έναρξη της ψευδο-συνόδου, ότι ο παπισμός είναι αίρεση. Άρα λοιπόν οι εισαγωγικοί του εκείνοι λόγοι δεν εκφράζουν το βαθύτερο πιστεύω του, αλλά αποτελούν έκφραση του φλογερού πόθου του και της επιθυμίας του να επανέλθει η αιρετική Ρώμη στους κόλπους της Εκκλησίας. Αποτελούσαν λόγους οικονομίας, που αποσκοπούσαν στο να φιλοτιμήσουν τους παπικούς σε προσέγγιση και να τους παρακινήσουν σε μετάνοια. Επί πλέον δεν πρέπει να αγνοούμε το γεγονός, ότι ο άγιος όταν έλεγε τους λόγους εκείνους, δεν είχε ακόμη λάβει άμεση και προσωπική εμπειρία του τι εστί παπική διπλωματία. Τι εστί παπική αδιαλλαξία και θηριωδία. Δεν μπορούσε να φαντασθεί τις δόλιες μεθοδεύσεις, τις ραδιουργίες και τα σκοτεινά παρασκήνια, στα οποία θα κατέληγε το «καϊαφαϊκό» εκείνο συνέδριο. Όπως μαρτυρεί στα απομνημονεύματά του ο Σύλβεστρος Συρόπουλος, αυτόπτης μάρτυς των γεγονότων, όταν έπαυσαν οι δημόσιες συζητήσεις «κρύφα και συνεσκιασμένως πάντα εγίνοντο». Ο βασιλεύς με μικράν μόνον ομάδα «ιδία και μυστικώς ελάλει μετά του πάπα». Δεν μπορούσε να φαντασθεί τις δωροδοκίες, τους εκβιασμούς και τις καταπιέσεις (που έφθασαν μέχρι στερήσεως τροφής), τις οποίες θα υφίστατο τόσο αυτός όσο και τα υπόλοιπα μέλη της Ορθοδόξου αντιπροσωπείας εκ μέρους του Πάπα, προκειμένου να κάμψη το φρόνημα των Ορθοδόξων, ώστε να υπογράψουν τον «όρο» της συνόδου με τα παπικά δόγματα. Οι Έλληνες υπέγραψαν τελικά «στένοντες και τρέμοντες», «εθελοακουσίως» , δεχόμενοι αφόρητες πιέσεις τόσο από τον αυτοκράτορα, όσο και από τον πάπα. Αν ο Άγιος εγνώριζε εκ των προτέρων όλα αυτά, ούτε καν θα εδέχετο να λάβει μέρος σε μια τέτοια ψευδο-σύνοδο. Το συμπέρασμα επομένως είναι ότι ο Άγιος με το να μην υπογράψει τον προδοτικό «όρο» της συνόδου, ουσιαστικά εκήρυξε ως ακύρους και τους εισαγωγικούς εκείνους λόγους του.

Στη συνέχεια ο π. Γεώργιος προχωρεί σ' έναν, κατά την γνώμη μας, άστοχο και εντελώς ανιστόρητο συλλογισμό. Διερωτάται, «Διατί η Ορθόδοξος Ανατολή, ενώ ευθύς μετά την καταδίκη του Μονοφυσιτισμού από την εν Χαλκηδόνι Δ΄ Οικουμενική Σύνοδο (451), ανέδειξε Ορθοδόξους Πατριάρχες Αλεξανδρείας και

Αντιοχείας, εις αντικατάστασιν των αιρετικών Κοπτών και Συρο-ιακωβιτών Πατριαρχών, δεν έπραξε το ίδιο με την περίπτωση του Προκαθημένου της Δυτικής Εκκλησίας;». Συγκρίνει την περίοδο της παντοδυναμίας του Βυζαντινού κράτους του 5ου αιώνας, όπου τόσο η Αλεξάνδρεια, όσο και η Αντιόχεια ήταν επαρχίες του Βυζαντινού κράτους και η Εκκλησία είχε τη στήριξή του για να αποκαταστήσει την εκκλησιαστική τάξη, με τον 15ο αιώνα και μετέπειτα, όπου το μεν Βυζάντιο κατέρρευε, ενώ η Δύση βρισκόταν υπό την επιρροή των βαρβάρων ηγεμόνων, και κυρίως των Φράγκων, στους οποίους περιήλθε ο πατριαρχικός θρόνος της Δύσεως ήδη από το έτος 1019. Ρωτάμε: Ποιά πολιτική ή Εκκλησιαστική αρχή θα τολμούσε να εγκαταστήσει Ορθόδοξο Επίσκοπο στη θέση του Φράγκου πλέον Πάπα; Ας κάνει τον κόπο ο π. Γεώργιος να μελετήσει τον μακαριστό πρωτοπρεσβύτερο Ιωάννη Ρωμανίδη, τον κορυφαίο αυτόν Θεολόγο του 20ου αιώνας, για να πληροφορηθεί για τον ρόλο των Φράγκων στην εδραίωση του παπισμού.

Περαίνοντες θεωρούμε ότι τέτοιου είδους δημοσιεύματα, όπως το παραπάνω, καταδεικνύουν την αγωνιώδη προσπάθεια των Οικουμενιστών να βρουν ερείσματα στους Αγίους Πατέρες της Εκκλησίας. Ενημερώνουμε τον πιστό λαό του Θεού, να είναι προετοιμασμένος να δει και άλλα παρόμοια δημοσιεύματα, διότι ο οικουμενιστικός κατήφορος έχει ανάγκη από Ορθόδοξα δεκανίκια και τον συμβουλεύουμε να μη δίνει καμιά σημασία σ' αυτά, διότι το δεκανίκι, ουδέποτε μπορεί να αντικαταστήσει το πόδι!

Εκ του Γραφείου επί των Αιρέσεων και Παραθρησκείων

Ο Υπεύθυνος
Αρχ. Παύλος Δημητρακόπουλος

Ο Γραμματέας
Λάμπρος Σκόντζος Θεολόγος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

Πηγή: impantokratoros.gr